

БИЗНЕС ПЛАН

БИС/ТК 63

МИНЕРАЛНИ ТОРОВЕ И ПОДОБРИТЕЛИ НА ПОЧВАТА

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК 63

1.1 Описание на бизнес средата

Следните политически, икономически, технически, регулаторни, социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 63, може да повлияят значително на процеса на разработването и на съдържанието на стандартите.

Производството на минерални торове и подобрители на почвата се разраства постоянно, което се дължи на постоянно увеличаващото се търсене на потребителите. Паралелно с това, в тази област се въвеждат постоянно нови технологии и непрекъснати иновации, включващи оптимизиране на производствените процеси и разработване на нови продукти, каквито са растителните биостимуланти. Основните фактори, които влияят на бизнес средата, са следните.

- Рационалното използване на суровините и технологиите за тяхното добиване са ключов фактор за успеха на предприятията в тази област.
- Засилването на глобализацията с преместването на производителите на изходни продукти в държави с по-ниски разходи.
- Разработването на нови пазари влияе стимулиращо на производствените процеси и крайните продукти.
- Отделните държави имат нормативни актове с различна строгост по отношение на изискванията за минерални торове и подобрители на почвата.
- Маркировката, етикетването и изискванията за изпитване и сертификация на минералните торове и подобрители на почвата са важен фактор при оценяване на качеството и за улесняване на търговския обмен на продуктите.

Нормативната рамка се базира на Регламент № 2003/2003 ТОРОВЕ на Европейския съюз от 13.10.2003 г.

Поради глобализацията на пазара и разпределянето на производството в различни части на света стандартите могат да помогнат на производителите на минерални торове и подобрители на почвата да повишат качеството на готовите продукти, за да удовлетворят крайния потребител.

БИС/ТК 63 работи за осигуряване на стандарти в подкрепа на националното законодателство, осигуряващо условия за безопасност на минерални торове и подобрители на почвата, и за тяхното свободно реализиране на българския и европейския пазар в областта на:

- подобрители на почвата и растежна среда;
- минерални торове и материали за варуване;
- растителни биостимуланти и селскостопански микроорганизми.

Заинтересовани от дейността по стандартизация в областта на минерални торове и подобрители на почвата са индустрията, правителството, инвеститори, работодатели, потребители, доставчици, страни по договори, местни администрации и др.

1.2 Количествени индикатори на бизнес средата

Следните количествени индикатори описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 63.

Употребата и производството на минерални торове в света нараства средногодишно с приблизително 3,3 % в последното десетилетие, с временен спад през 2008 и 2009 г. В Западна и Централна Европа за същия период спадът е около 2,2 %, докато в страните от Източна Европа потреблението нараства с 1,8 %.

Доброто качество и конкурентоспособност на произвежданите торове в България се доказва от факта, че те са добре приети на външния пазар - през целия период на преход към пазарно стопанство над 50 % от азотните торове и над 90 % от фосфатните торове са изнасяни на европейски и други пазари.

Установява се тенденция на постепенен ръст на относителния дял на продажбите за вътрешния пазар, за сметка на намаляване на износа, но в края на 2014 г. има рязко увеличение на износа.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 63

Ползите от дейността на БИС/ТК 63 заинтересованите страни виждат най-вече в улесняване на търговията и търговския обмен в сектора и в повишаване на качеството на продуктите. Стандартите улесняват сделките между бизнес партньорите и предоставят на публичните органи, потребителите и широката общественост съществени сведения за продукта.

Подкрепата на националното законодателство се изразява най-вече чрез въвеждане с превод на стандарти за растителни биостимуланти, минерални торове и подобрители на почвата съгласно директиви и регламенти на Европейския съюз, въведени в националното законодателство.

Главна задача на БИС/ТК 63 е актуализирането на стандарти, разработени на национално ниво, в съответствие с действащото европейско и национално законодателство и съгласно правилата на CEN/CENELEC. Актуализирането на българските стандарти на национално ниво подпомага българските потребители и производители, тъй като политиката, провеждана от експертите на БИС/ТК 63, цели спазване на изискванията, определени в стандартите, за да се гарантират техническите показатели, безопасността и качеството на продуктите. В обхвата на БИС/ТК 63 е включен фонд от 21 действащи български национални стандарти, разработени на национално ниво. Поддържането им в актуално състояние се осъществява както чрез извършване на периодичен преглед, така и чрез отмяна на националните стандарти, противоречащи на въвежданите европейски и международни стандарти. Тази дейност е от полза за всички заинтересовани от дейността на БИС/ТК 63: улеснява сделките между бизнес партньорите, предоставя съществена информация за продуктите на публичните органи, на потребителите и на широката общественост. Въвеждането на иновативните технологии и на свързаните с тях стандарти осигурява по-доброто социално и здравно състояние на работещите в тези отрасли, както и безопасни и здравословни условия на труд и опазване на околната среда.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 63

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

В БИС/ТК 63 членуват организации, измежду които преобладава броят на производителите на минерални торове и подобрители на почвата.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК 63 И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК 63

Основната цел на БИС/ТК 63 е да осигурява стандарти за българския бизнес чрез активно участие в разработването на европейски стандарти и стандартизационни документи и въвеждането им като национални. С тази си дейност техническият комитет допринася за:

- премахване на търговските бариери чрез хармонизиране на практиките в целия свят и за подпомагане създаването на благоприятна среда за развитие на чуждестранните инвестиции у нас;
- улесняване разбирането между страните (производители, потребители, лаборатории и други);
- повишаване качеството на продукцията на пазара.

БИС/ТК 63 е огледален на следните технически комитети на CEN:

CEN/TC 223 *Soil improvers and growing media [Подобрители на почвата и растежна среда];*

CEN/TC 260 *Fertilizers and liming materials [Минерални торове и материали за варуване];*

CEN/TC 455 *Plant biostimulants [Растителни биостимуланти и селскостопански микроорганизми].*

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК 63

За постигане на по-добра възможност за използване на европейските и международни стандарти, БИС/ТК 63 работи по съвременното им въвеждане с превод на български език. Приоритет при въвеждането на европейски стандарти са стандартите за управление на безопасността на минералните торове, подобрителите на почвата и растителните биостимуланти, стандартите за методи за изпитване и стандартите за иновативни продукти.

За постигане на целите си БИС/ТК 63 се стреми въвежданите с превод на български език европейски и международни стандарти да отговарят на потребностите на заинтересованите страни (производители, потребители, лаборатории и други).

БИС/ТК 63 преразглежда и при необходимост преработва стандарти, разработени на национално ниво, когато липсват европейски и международни стандарти.

Сътрудничеството с други БИС/ТК е важно, тъй като по този начин се избягва припокриване на изисквания се постига единство между стандартите в отделните сектори като:

- БИС/ТК 15 *Опазване на околната среда,*
- БИС/ТК 34 *Управление на качеството и оценяване на съответствието,*
- БИС/ТК 32 *Селскостопански и хранителни продукти*

4.3 Аспекти на околната среда

Аспектите, свързани с околната среда, например необходимост от третиране на изхвърляните отпадъци от реактиви, както и други аспекти, се разглеждат и вземат предвид при разработването на проектите.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК 63

Поддържането на стандартите в актуално състояние и работата на европейско и международно ниво изисква непрекъснато повишаване на квалификацията на експертите по стандартизация, в частност в областта на минералните торове и подобрителите на почвата. По този начин тяхната дейност ще бъде по-ефективна както за фирмите, така и за защита на националните интереси.

Изпълнението на програмата може да бъде повлияно негативно от факта, че към момента членовете на комитета не са достатъчно много на брой и това води до недостатъчно финансиране на техническия комитет, което е предпоставка работната програма да бъде съобразявана с наличните ресурси.

Друг важен фактор е изискването към подготовката на експертите за работа в областта на стандартизацията. Всеки експерт към технически комитет е необходимо да има задълбочени познания в областта на съответния комитет, както и в областта на стандартизация. В тази връзка е необходимо да се работи в посока за привличане на нови членове на БИС, заинтересовани от дейността на БИС/ТК 63, в това число производители, търговци, представители на изпълнителната власт, лаборатории за изпитване, лица за оценяване на съответствието.